

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 656/2014 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
της 15ης Μαΐου 2014**

περί κανόνων επιτήρησης των εξωτερικών θαλάσσιων συνόρων στο πλαίσιο της επιχειρησιακής συνεργασίας που συντονίζεται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για τη Διαχείριση της Επιχειρησιακής Συνεργασίας στα Εξωτερικά Σύνορα των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 77 παράγραφος 2 στοιχείο δ),

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽¹⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η πολιτική της Ένωσης στον τομέα των εξωτερικών συνόρων της Ένωσης έχει ως στόχο την αποτελεσματική εποπτεία της διέλευσης των εξωτερικών συνόρων μέσω και της επιτήρησης των συνόρων, συμβάλλοντας στην προστασία και διάσωση ανθρωπίνων ζών. Η επιτήρηση των συνόρων αποβλέπει στην αποτροπή της παράνομης διέλευσης των συνόρων, την καταπολέμηση της διασυνοριακής εγκληματικότητας και τη σύλληψη των παρανόμως διελθόντων τα σύνορα ή τη λήψη άλλων μέτρων κατ' αυτών. Η επιτήρηση των συνόρων θα πρέπει να είναι αποτελεσματική ώστε να εμποδίζονται και να αποθαρρύνονται όσοι επιχειρούν να αποφύγουν τους ελέγχους στα σημεία διέλευσης των συνόρων. Προς τούτο, η επιτήρηση των συνόρων δεν περιορίζεται στον εντοπισμό κάθε απόπειρας παράνομης διέλευσης των συνόρων αλλά καλύπτει και μέτρα όπως η σύλληψη σκαφών για τα οποία υπάρχουν υπόνοιες ότι επιχειρούν να εισέλθουν στην Ένωση χωρίς συνοριακό έλεγχο, καθώς και σε ρυθμίσεις με σκοπό την αντιμετώπιση περιστατικών όπως η έρευνα και η διάσωση που ενδέχεται να ανακύψουν κατά τη διάρκεια επιχειρήσεων επιτήρησης των συνόρων στη θάλασσα και σε ρυθμίσεις για την ευόδωση της επιχείρησης.
- (2) Η υλοποίηση των πολιτικών της Ένωσης σχετικά με τη διαχείριση των συνόρων, το άσυλο και τη μετανάστευση πρέπει να διέπονται από την αρχή της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών μεταξύ των κρατών μελών κατά το άρθρο 80 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Όπου κρίνεται απαραίτητο, οι ενωσιακές πράξεις που εκδίδονται στο πλαίσιο αυτών των πολιτικών πρέπει να περιλαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την εφαρμογή της αρχής αυτής και για την προώθηση της κατανομής των βαρών, μεταξύ άλλων μέσω της μεταφοράς, σε εθελοντική βάση, των δικαιούχων διεθνούς προστασίας.
- (3) Το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να περιοριστεί σε επιχειρήσεις επιτήρησης των συνόρων που διεξάγονται από τα κράτη μέλη στα θαλάσσια εξωτερικά τους σύνορα στο πλαίσιο της επιχειρησιακής συνεργασίας που συντονίζεται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για τη Διαχείριση της Επιχειρησιακής Συνεργασίας στα Εξωτερικά Σύνορα των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης («Οργανισμός»), ο οποίος συνεστήθη με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2007/2004 του Συμβουλίου ⁽²⁾. Τα μέτρα διερεύνησης και καταστολής διέπονται υπό του εθνικού ποινικού δικαίου και των ισχυουσών πράξεων περί αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις εντός της Ένωσης.
- (4) Ο Οργανισμός είναι επιφορτισμένος με τον συντονισμό της επιχειρησιακής συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών στον τομέα της διαχείρισης και της επιτήρησης των εξωτερικών συνόρων. Επίσης, ο Οργανισμός συνδράμει τα κράτη μέλη όταν απαιτείται αυξημένη τεχνική συνδρομή στα εξωτερικά σύνορα συνυπολογιζομένου του παράγοντος ότι ορισμένα περιστατικά ενδέχεται να αφορούν έκτακτες ανάγκες ανθρωπιστικού χαρακτήρα και επιχειρήσεις διάσωσης στη θάλασσα. Απαιτούνται ειδικοί κανόνες όσον αφορά τις δραστηριότητες επιτήρησης των συνόρων που διεξάγονται από αεροπορικές, χερσαίες και ναυτικές μονάδες ενός κράτους μέλους στα θαλάσσια σύνορα άλλων κρατών μελών ή στην ανοικτή θάλασσα στο πλαίσιο της επιχειρησιακής συνεργασίας που συντονίζεται από τον Οργανισμό με σκοπό την περαιτέρω ενίσχυση της συνεργασίας αυτής.

⁽¹⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 13ης Μαΐου 2014.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2007/2004 του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2004, σχετικά με τη σύσταση ευρωπαϊκού οργανισμού για τη διαχείριση της επιχειρησιακής συνεργασίας στα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 349 της 25.11.2004, σ. 1).

- (5) Η συνεργασία με γειτονικές τρίτες χώρες είναι ζωτικής σημασίας για την αποτροπή των παράνομων διελεύσεων των συνόρων, την αντιμετώπιση της διασυνοριακής εγκληματικότητας και την αποφυγή της απώλειας ανθρώπινων ζώων στη θάλασσα. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2007/2004 και στον βαθμό που διασφαλίζεται ο πλήρης σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων των μεταναστών, ο Οργανισμός μπορεί να συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές τρίτων χωρών, ιδίως όσον αφορά την ανάλυση κινδύνου και την κατάρτιση, και θα πρέπει να διευκολύνει την επιχειρησιακή συνεργασία ανάμεσα σε κράτη μέλη και τρίτες χώρες. Όταν η συνεργασία με τρίτες χώρες πραγματοποιείται στο έδαφος ή στα χωρικά ύδατα των εν λόγω χωρών, τα κράτη μέλη και ο οργανισμός θα πρέπει να τηρούν κανόνες και προδιαγραφές που είναι τουλάχιστον ισοδύναμοι με τους προβλεπόμενους από τη νομοθεσία της Ένωσης.
- (6) Το ευρωπαϊκό σύστημα επιτήρησης των συνόρων (EUROSUR) που συνεστήθη με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1052/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾, στοχεύει στην ενίσχυση της ανταλλαγής πληροφοριών και της επιχειρησιακής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών και του Οργανισμού. Κατ' αυτόν τον τρόπο βελτιώνονται σημαντικά η επίγνωση της κατάστασης και η ικανότητα αντίδρασης των κρατών μελών, με τη συνδρομή και του Οργανισμού, με σκοπό τον εντοπισμό, την πρόληψη και την καταπολέμηση της παράνομης μεταναστευσης και του διασυνοριακού εγκλήματος και τη συμβολή στην προστασία και διάσωση της ζωής μεταναστών στα εξωτερικά σύνορά τους. Κατά τον συντονισμό επιχειρήσεων επιτήρησης των συνόρων, ο Οργανισμός θα πρέπει να παρέχει στα κράτη μέλη πληροφορίες και αναλύσεις σχετικά με τις εν λόγω επιχειρήσεις, σύμφωνα με τον προαναφερόμενο κανονισμό.
- (7) Ο παρών κανονισμός αντικαθιστά την απόφαση 2010/252/ΕΕ του Συμβουλίου ⁽²⁾, η οποία ακυρώθηκε από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης («Δικαστήριο») με την απόφασή του της 5ης Σεπτεμβρίου 2012 στην υπόθεση C-355/10. Στην απόφαση αυτή, το Δικαστήριο διατήρησε τα έννομα αποτελέσματα της απόφασης 2010/252/ΕΕ μέχρις ότου αρχίσουν να ισχύουν νέοι κανόνες. Ως εκ τούτου, από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού, η εν λόγω απόφαση παύει να παράγει αποτελέσματα.
- (8) Κατά τη διάρκεια των επιχειρήσεων επιτήρησης των συνόρων στη θάλασσα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να τηρούν τις αντίστοιχες υποχρεώσεις τους δυνάμει του διεθνούς δικαίου, και ιδίως της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το δικαίο της θάλασσας, της διεθνούς σύμβασης για την ασφάλεια της ζωής στη θάλασσα, της διεθνούς σύμβασης για τη ναυτική έρευνα και διάσωση, της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση του διακρατικού οργανωμένου εγκλήματος και το πρωτόκολλό της για την καταπολέμηση της λαθραίας μεταφοράς μεταναστών διά ξηράς, αέρος και θαλάσσης, της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με το καθεστώς των προσφύγων, της ευρωπαϊκής σύμβασης για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, του διεθνούς συμφώνου για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα, της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά των βασανιστηρίων και άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού και άλλων σχετικών διεθνών νομικών πράξεων.
- (9) Κατά τον συντονισμό των επιχειρήσεων επιτήρησης των συνόρων στη θάλασσα, ο Οργανισμός θα πρέπει να ασκεί τα καθήκοντά του σε πλήρη συμμόρφωση με το σχετικό δικαίο της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης («ο Χάρτης») και του συναφούς διεθνούς δικαίου, ιδίως εκείνου στο οποίο γίνεται αναφορά στην αιτιολογική σκέψη 8.
- (10) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 562/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾ και τις γενικές αρχές του ενωσιακού δικαίου, τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο επιτήρησης επιτήρησης θα πρέπει να είναι ανάλογα με τους επιδιωκόμενους στόχους, να μην εισάγουν διακρίσεις και να σέβονται πλήρως την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, τα θεμελιώδη δικαιώματα και τα δικαιώματα των προσφύγων και των αιτούντων άσυλο, περιλαμβανομένης της αρχής της μη επαναπρώδησης. Τα κράτη μέλη και ο Οργανισμός δεσμεύονται από τις διατάξεις του κεκτημένου περί ασύλου και ιδίως από τις διατάξεις της οδηγίας 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾ σχετικά με τις αιτήσεις για διεθνή προστασία που υποβάλλονται στο έδαφος των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των συνόρων, των χωρικών υδάτων και των ζωνών διέλευσής τους.
- (11) Η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού δεν θα πρέπει να θίγει την οδηγία 2011/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁵⁾, ιδίως όσον αφορά τη συνδρομή στα θύματα εμπορίας ανθρώπων.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1052/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2013, για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Συστήματος Επιτήρησης των Συνόρων (Eurosir) (ΕΕ L 295 της 6.11.2013, σ. 11).

⁽²⁾ Απόφαση 2010/252/ΕΕ του Συμβουλίου, της 26ης Απριλίου 2010, για τη συμπλήρωση του κώδικα συνόρων του Σένγκεν όσον αφορά την επιτήρηση των θαλάσσιων εξωτερικών συνόρων στο πλαίσιο της επιχειρησιακής συνεργασίας που συντονίζεται από τον ευρωπαϊκό οργανισμό για τη διαχείριση της επιχειρησιακής συνεργασίας στα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 111 της 4.5.2010, σ. 20).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 562/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2006, για τη θέσπιση του κοινοτικού κώδικα σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (κώδικας συνόρων του Σένγκεν) (ΕΕ L 105 της 13.4.2006, σ. 1).

⁽⁴⁾ Οδηγία 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (ΕΕ L 180 της 29.6.2013, σ. 60).

⁽⁵⁾ Οδηγία 2011/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2011, για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της, καθώς και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 101 της 15.4.2011, σ. 1).

- (12) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται σε πλήρη συμμόρφωση προς την αρχή της μη επαναπροώθησης, όπως ορίζεται στον Χάρτη και όπως ερμηνεύεται από τη νομολογία του Δικαστηρίου και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Σύμφωνα με την εν λόγω αρχή, ουδείς αποβιβάζεται, εξαναγκάζεται να εισέλθει ή προσάγεται σε χώρα ή κατ' άλλον τρόπο παραδίδεται στις αρχές χώρας όπου μεταξύ άλλων διατρέχει σοβαρό κίνδυνο να του επιβληθεί η ποινή του θανάτου ή να υποστεί βασανιστήρια, δώξη ή άλλη απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία, ή όπου η ζωή ή η ελευθερία του θα απειληθούν λόγω της φυλής, του θρησκειώματος, της ιθαγένειας, του γενετήσιου προσανατολισμού, της συγκεκριμένης κοινωνικής προέλευσης ή των πολιτικών πεποιθήσεων του ή από την οποία υπάρχει σοβαρός κίνδυνος απέλασης, απομάκρυνσης ή έκδοσης σε άλλη χώρα κατά παράβαση της αρχής της μη επαναπροώθησης.
- (13) Η πιθανή ύπαρξη ρύθμισης μεταξύ κράτους μέλους και τρίτης χώρας δεν απαλλάσσει τα κράτη μέλη από τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από το ενωσιακό και διεθνές δίκαιο, ιδίως την τήρηση της αρχής της μη επαναπροώθησης, όταν γνωρίζουν ή θα έπρεπε να γνωρίζουν ότι οι συστημικές ανεπάρκειες της διαδικασίας χορήγησης ασύλου και των συνθηκών υποδοχής των αιτούντων άσυλο στην εν λόγω τρίτη χώρα αποτελούν σοβαρούς και αποδεδειγμένους λόγους που να πείθουν ότι ο αιτών άσυλο θα διατρέξει σοβαρό κίνδυνο να υποστεί απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή όταν γνωρίζουν ή θα έπρεπε να γνωρίζουν ότι η εν λόγω τρίτη χώρα παραβιάζει την αρχή της μη επαναπροώθησης.
- (14) Κατά τη διάρκεια επιχείρησης επιτήρησης των συνόρων στη θάλασσα, ενδέχεται να ανακύψει ανάγκη να παρασχεθεί συνδρομή σε πρόσωπα που βρίσκονται σε κίνδυνο. Σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, κάθε κράτος πρέπει να απαιτεί από τον πλοίαρχο σκάφους που φέρει τη σημαία του να παρέχει χωρίς καθυστέρηση, στο μέτρο του δυνατού και χωρίς να θέτει σε σοβαρό κίνδυνο το σκάφος, το πλήρωμα ή τους επιβάτες, συνδρομή σε κάθε πρόσωπο που κινδυνεύει στη θάλασσα και να προβαίνει, όσο το δυνατόν ταχύτερα, στη διάσωση των προσώπων που βρίσκονται σε κίνδυνο. Η συνδρομή αυτή θα πρέπει να παρέχεται ανεξαρτήτως της ιθαγένειας ή του καθεστώτος των προσώπων που τη χρειάζονται ή των συνθηκών στις οποίες βρίσκονται. Ο πλοίαρχος και το πλήρωμα δεν θα πρέπει να αντιμετωπίζουν την επιβολή ποινικών κυρώσεων για τον μοναδικό λόγο ότι διέσωσαν πρόσωπα σε κατάσταση κινδύνου στη θάλασσα και τα μετέφεραν σε ασφαλή τόπο.
- (15) Η υποχρέωση βοήθειας ανθρώπων σε κατάσταση κινδύνου θα πρέπει να εκπληρώνεται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις εφαρμοστέες διατάξεις των διεθνών πράξεων που διέπουν τα περιστατικά έρευνας και διάσωσης και σύμφωνα με τις απαιτήσεις της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να θίγει τις ευθύνες των αρχών έρευνας και διάσωσης, συμπεριλαμβανομένης της διασφάλισης ότι ο συντονισμός και η συνεργασία διεξάγονται με τέτοιο τρόπο ώστε οι διασωθέντες να οδηγούνται σε ασφαλή τόπο.
- (16) Όταν ο επιχειρησιακός χώρος θαλάσσιας επιχείρησης περιλαμβάνει την περιοχή έρευνας και διάσωσης μιας τρίτης χώρας, θα πρέπει να επιδιωχθεί η δημιουργία διαύλων επικοινωνίας με τις αρχές έρευνας και διάσωσης της εν λόγω τρίτης χώρας κατά τον σχεδιασμό θαλάσσιας επιχείρησης, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι αρχές αυτές θα είναι σε θέση να ανταποκριθούν στα περιστατικά έρευνας και διάσωσης που εξελίσσονται εντός της οικείας περιοχής τους έρευνας και διάσωσης.
- (17) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2007/2004, οι επιχειρήσεις επιτήρησης των συνόρων που συντονίζονται από τον Οργανισμό πραγματοποιούνται βάσει επιχειρησιακού σχεδίου. Συνεπώς, όσον αφορά τις θαλάσσιες επιχειρήσεις, το επιχειρησιακό σχέδιο θα πρέπει να περιλαμβάνει ειδικές πληροφορίες για την εφαρμογή της σχετικής δικαιοδοσίας και νομοθεσίας στη γεωγραφική περιοχή όπου διεξάγεται η κοινή επιχείρηση, το πιλοτικό σχέδιο ή η ταχεία επέμβαση, συμπεριλαμβανομένων των αναφορών στην ενωσιακή και τη διεθνή νομοθεσία όσον αφορά τη σύλληψη, τη διάσωση στη θάλασσα και την αποβίβαση. Το επιχειρησιακό σχέδιο θα πρέπει να καταρτίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού που διέπει τα ζητήματα της σύλληψης, της διάσωσης στη θάλασσα και της αποβίβασης στο πλαίσιο των επιχειρήσεων επιτήρησης των συνόρων στη θάλασσα υπό τον συντονισμό του Οργανισμού και έχοντας υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες της σχετικής επιχείρησης. Το επιχειρησιακό σχέδιο θα πρέπει να περιλαμβάνει διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι τα πρόσωπα που χρήζουν διεθνούς προστασίας, τα θύματα εμπορίας ανθρώπων, οι ασυνόδευτοι ανήλικοι και άλλα ευάλωτα πρόσωπα εντοπίζονται και τους παρέχεται η δέουσα βοήθεια, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης στη διεθνή προστασία.
- (18) Η πρακτική βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2007/2004 προβλέπει ότι για κάθε θαλάσσια επιχείρηση, δημιουργείται δομή συντονισμού στο κράτος μέλος υποδοχής, η οποία αποτελείται από υπαλλήλους του κράτους μέλους υποδοχής, προσκεκλημένους υπαλλήλους και αντιπροσώπους του Οργανισμού, συμπεριλαμβανομένου του συντονιστή του Οργανισμού. Αυτή η δομή συντονισμού, που συνήθως καλείται «διεθνές κέντρο συντονισμού», θα πρέπει να χρησιμοποιείται ως διάυλος επικοινωνίας μεταξύ των υπαλλήλων που συμμετέχουν στη θαλάσσια επιχείρηση και των οικείων αρχών.

- (19) Ο παρών κανονισμός σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται από τα άρθρα 2 και 6 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) και τον Χάρτη, ιδίως τον σεβασμό της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, το δικαίωμα στη ζωή, την απαγόρευση των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, την απαγόρευση της εμπορίας ανθρώπων, το δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια, το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, το δικαίωμα στο άσυλο και στην προστασία από την απομάκρυνση και την απέλαση, τις αρχές της μη επαναπροώθησης, τη μη διακριτικής μεταχείρισης, το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και τα δικαιώματα του παιδιού. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται από τα κράτη μέλη και τον Οργανισμό σύμφωνα με τα ανωτέρω δικαιώματα και αρχές.
- (20) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η θέσπιση ειδικών κανόνων για την επιτήρηση των θαλάσσιων συνόρων από τους συνοριοφύλακες που ενεργούν υπό τον συντονισμό του Οργανισμού, δεν είναι δυνατό να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη λόγω των διαφορών που παρουσιάζουν οι νομοθεσίες και οι πρακτικές τους, μπορούν όμως, λόγω του πολυεθνικού χαρακτήρα των επιχειρήσεων, να επιτευχθούν καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση δύναται να θεσπίζει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 5 ΣΕΕ. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη του στόχου αυτού.
- (21) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου (αριθ. 22) για τη θέση της Δανίας που προσαρτάται στη ΣΕΕ και τη ΣΛΕΕ, η Δανία δεν συμμετέχει στην έκδοση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του. Δεδομένου ότι ο παρών κανονισμός αναπτύσσει περαιτέρω το κεκτημένο του Σένγκεν, η Δανία θα αποφασίσει, σύμφωνα με το άρθρο 4 του προαναφερθέντος πρωτοκόλλου, εντός προθεσμίας έξι μηνών αφότου το Συμβούλιο αποφασίσει επί του παρόντος κανονισμού, εάν θα τον εφαρμόσει ή όχι στο εθνικό της δίκαιο.
- (22) Όσον αφορά την Ισλανδία και τη Νορβηγία, ο παρών κανονισμός αποτελεί ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν κατά την έννοια της συμφωνίας που συνήφθη από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη Δημοκρατία της Ισλανδίας και το Βασίλειο της Νορβηγίας σχετικά με τη σύνδεση των εν λόγω χωρών προς την υλοποίηση, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν ⁽¹⁾, οι οποίες εμπίπτουν στον τομέα του άρθρου 1 σημείο Α της απόφασης 1999/437/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽²⁾.
- (23) Όσον αφορά την Ελβετία, ο παρών κανονισμός αποτελεί ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν, κατά την έννοια της συμφωνίας που συνήφθη μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας προς την υλοποίηση, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν ⁽³⁾, οι οποίες εμπίπτουν στον τομέα του άρθρου 1 σημείο Α της απόφασης 1999/437/ΕΚ, σε συνδυασμό με το άρθρο 3 της απόφασης 2008/146/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽⁴⁾.
- (24) Όσον αφορά το Λιχτενστάιν, ο παρών κανονισμός συνιστά ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν κατά την έννοια του πρωτοκόλλου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της Ελβετικής Συνομοσπονδίας και του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν για την προσχώρηση του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν στη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας προς την υλοποίηση, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν ⁽⁵⁾, οι οποίες εμπίπτουν στον τομέα του άρθρου 1 σημείο Α της απόφασης 1999/437/ΕΚ, σε συνδυασμό με το άρθρο 3 της απόφασης 2011/350/ΕΕ του Συμβουλίου ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ ΕΕ L 176 της 10.7.1999, σ. 36.

⁽²⁾ Απόφαση 1999/437/ΕΚ του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1999, σχετικά με ορισμένες λεπτομέρειες εφαρμογής της συμφωνίας που έχει συναφθεί από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη Δημοκρατία της Ισλανδίας και το Βασίλειο της Νορβηγίας για τη σύνδεση των δύο αυτών κρατών, με την υλοποίηση, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν (ΕΕ L 176 της 10.7.1999, σ. 31).

⁽³⁾ ΕΕ L 53 της 27.2.2008, σ. 52.

⁽⁴⁾ Απόφαση 2008/146/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2008, για τη σύναψη εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας προς την υλοποίηση, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν (ΕΕ L 53 της 27.2.2008, σ. 1).

⁽⁵⁾ ΕΕ L 160 της 18.6.2011, σ. 21.

⁽⁶⁾ Απόφαση 2011/350/ΕΕ του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2011, για τη σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του πρωτοκόλλου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της Ελβετικής Συνομοσπονδίας και του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν για την προσχώρηση του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν στη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας προς τη θέση σε ισχύ, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν, όσον αφορά την κατάργηση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα και την κυκλοφορία των προσώπων (ΕΕ L 160 της 18.6.2011, σ. 19).

- (25) Ο παρών κανονισμός αποτελεί ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν στις οποίες δεν συμμετέχει το Ηνωμένο Βασίλειο σύμφωνα με την απόφαση 2000/365/EK του Συμβουλίου ⁽¹⁾. Το Ηνωμένο Βασίλειο δεν συμμετέχει, κατά συνέπεια, στην έκδοση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του.
- (26) Ο παρών κανονισμός αποτελεί ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν στις οποίες δεν συμμετέχει η Ιρλανδία σύμφωνα με την απόφαση 2002/192/EK του Συμβουλίου ⁽²⁾. Η Ιρλανδία δεν συμμετέχει, κατά συνέπεια, στην έκδοση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του.

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε επιχειρήσεις επιτήρησης των συνόρων που διεξάγονται από τα κράτη μέλη στα θαλάσσια εξωτερικά τους σύνορα στο πλαίσιο της επιχειρησιακής συνεργασίας που συντονίζεται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για τη Διαχείριση της Επιχειρησιακής Συνεργασίας στα Εξωτερικά Σύνορα των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «Οργανισμός»: ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για τη Διαχείριση της Επιχειρησιακής Συνεργασίας στα Εξωτερικά Σύνορα των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο οποίος συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2007/2004·
- 2) «θαλάσσια επιχείρηση»: η κοινή επιχείρηση, το πιλοτικό σχέδιο ή η ταχεία επέμβαση που πραγματοποιείται από κράτη μέλη για την επιτήρηση των εξωτερικών θαλάσσιων συνόρων τους υπό τον συντονισμό του Οργανισμού·
- 3) «κράτος μέλος υποδοχής»: το κράτος μέλος στο οποίο πραγματοποιείται ή από το οποίο δρομολογείται θαλάσσια επιχείρηση·
- 4) «συμμετέχον κράτος μέλος»: το κράτος μέλος που συμμετέχει σε θαλάσσια επιχείρηση με την παροχή τεχνικού εξοπλισμού, συνοριοφυλάκων ανεπτυγμένων στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής ομάδας συνοριοφυλάκων ή άλλου σχετικού προσωπικού, αλλά το οποίο δεν είναι κράτος μέλος υποδοχής·
- 5) «συμμετέχουσα μονάδα»: η ναυτική, χερσαία ή εναέρια μονάδα υπό την ευθύνη του κράτους μέλους υποδοχής ή συμμετέχοντος κράτους μέλους που συμμετέχει σε θαλάσσια επιχείρηση·
- 6) «διεθνές κέντρο συντονισμού»: η δομή συντονισμού που έχει συσταθεί στο κράτος μέλος υποδοχής για τον συντονισμό της θαλάσσιας επιχείρησης·
- 7) «εθνικό κέντρο συντονισμού»: το εθνικό κέντρο συντονισμού που έχει συσταθεί για τους σκοπούς του ευρωπαϊκού συστήματος επιτήρησης των συνόρων (EUROSUR), σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1052/2013·

⁽¹⁾ Απόφαση 2000/365/EK του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 2000, σχετικά με το αίτημα του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βόρειας Ιρλανδίας να συμμετέχει σε ορισμένες από τις διατάξεις του κεκτημένου του Σένγκεν (ΕΕ L 131 της 1.6.2000, σ. 43).

⁽²⁾ Απόφαση 2002/192/EK του Συμβουλίου, της 28ης Φεβρουαρίου 2002, σχετικά με το αίτημα της Ιρλανδίας να συμμετέχει σε ορισμένες από τις διατάξεις του κεκτημένου του Σένγκεν (ΕΕ L 64 της 7.3.2002, σ. 20).

- 8) «επιχειρησιακό σχέδιο»: το επιχειρησιακό σχέδιο που αναφέρεται στο άρθρο 3α και στο άρθρο 8ε του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2007/2004·
- 9) «σκάφος»: οποιοσδήποτε τύπος πλωτού σκάφους, μεταξύ άλλων πλοία, λέμβοι, πλωτές εξέδρες, σκάφη και υδροπλάνα χωρίς εκτόπισμα που χρησιμοποιούνται ή μπορούν να χρησιμοποιηθούν στη θάλασσα·
- 10) «σκάφος που στερείται εθνικότητας»: σκάφος χωρίς εθνικότητα ή που εξομοιώνεται με σκάφος χωρίς εθνικότητα όταν κανένα κράτος δεν έχει δώσει στο σκάφος το δικαίωμα να φέρει τη σημαία του ή όταν ταξιδεύει με τις σημαίες δύο ή περισσότερων κρατών, τις οποίες χρησιμοποιεί όπως το συμφέρει ανάλογα με την περίπτωση·
- 11) «πρωτόκολλο κατά της λαθραίας διακίνησης μεταναστών»: το πρωτόκολλο κατά της λαθραίας διακίνησης μεταναστών από τη γη, τη θάλασσα και τον αέρα, που συμπληρώνει τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά του διεθνικού οργανωμένου εγκλήματος, το οποίο υπεγράφη στο Παλέρμιο της Ιταλίας τον Δεκέμβριο του 2000·
- 12) «ασφαλής τόπος»: ο χώρος στον οποίο θεωρείται ότι οι επιχειρήσεις διάσωσης έχουν περατωθεί και ότι η ζωή των επιζώντων δεν απειλείται, όπου οι βασικές ανθρώπινες ανάγκες τους μπορούν να ικανοποιούνται και από τον οποίο μπορούν να γίνουν διευθετήσεις για τη μεταφορά τους στον επόμενο ή τον τελικό τους προορισμό, λαμβάνοντας υπόψη την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων τους σύμφωνα με την αρχή της μη επαναπροώθησης·
- 13) «κέντρο συντονισμού διάσωσης»: μονάδα αρμόδια για την προώθηση της αποτελεσματικής οργάνωσης των υπηρεσιών έρευνας και διάσωσης και για τον συντονισμό των επιχειρήσεων έρευνας και διάσωσης εντός μιας περιοχής έρευνας και διάσωσης, όπως ορίζεται στη διεθνή σύμβαση για την έρευνα και διάσωση κατά θάλασσαν·
- 14) «συνορεύουσα ζώνη»: ζώνη που συνορεύει με τη χωρική θάλασσα όπως ορίζεται στο άρθρο 33 της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το δίκαιο της θάλασσας, όπου έχει επισήμως οριστεί·
- 15) «παράκτιο κράτος μέλος»: κράτος μέλος στου οποίου τα χωρικά ύδατα ή τη συνορεύουσα ζώνη πραγματοποιείται σύλληψη·

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

Άρθρο 3

Ασφάλεια στη θάλασσα

Τα μέτρα που λαμβάνονται για τους σκοπούς θαλάσσιας επιχείρησης εφαρμόζονται κατά τρόπο εξασφαλίζοντα διαρκώς την ασφάλεια των συλληφθέντων ή διασωθέντων, των συμμετεχουσών μονάδων και των τρίτων.

Άρθρο 4

Προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και αρχή της μη επαναπροώθησης

1. Ουδείς αποβιβάζεται, εξαναγκάζεται να εισέλθει, προσάγεται σε χώρα ή άλλως παραδίδεται στις αρχές χώρας, κατά παράβαση της αρχής της μη επαναπροώθησης, στην οποία μεταξύ άλλων διατρέχει σοβαρό κίνδυνο να του επιβληθεί η ποινή του θανάτου ή να υποστεί βασανιστήρια, δίωξη ή άλλη απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία, ή όπου η ζωή ή η ελευθερία του θα απειληθούν λόγω της φυλής, του θρησκευματος, της ιθαγένειας, του γενετήσιου προσανατολισμού, της συγκεκριμένης κοινωνικής προέλευσης ή των πολιτικών πεποιθήσεών του ή από την οποία υπάρχει σοβαρός κίνδυνος απέλασης, απομάκρυνσης ή έκδοσης σε άλλη χώρα κατά παράβαση της αρχής της μη επαναπροώθησης.

2. Όταν εξετάζει το ενδεχόμενο της αποβίβασης σε τρίτη χώρα στο πλαίσιο του σχεδιασμού θαλάσσιας επιχείρησης, το κράτος μέλος υποδοχής, σε συντονισμό με τα συμμετέχοντα κράτη μέλη και τον Οργανισμό, λαμβάνει υπόψη τη γενική κατάσταση στην εν λόγω τρίτη χώρα.

Η αξιολόγηση της γενικής κατάστασης σε τρίτη χώρα βασίζεται σε πληροφορίες από ευρύ φάσμα πηγών, οι οποίες μπορεί να περιλαμβάνουν κράτη μέλη, όργανα και οργανισμούς της Ένωσης, καθώς και σχετικούς διεθνείς οργανισμούς και μπορεί να λαμβάνει υπόψη την ύπαρξη συμφωνιών και σχεδίων για τη μετανάστευση και το άσυλο που υλοποιούνται σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης και μέσω ενωσιακών πόρων. Η εν λόγω αξιολόγηση αποτελεί μέρος του επιχειρησιακού σχεδίου και δίδεται στις συμμετέχουσες μονάδες και αν χρειαστεί επικαιροποιείται.

Οι συλληφθέντες ή διασωθέντες δεν αποβιβάζονται, δεν εξαναγκάζονται να εισέλθουν ούτε οδηγούνται σε τρίτη χώρα, ούτε άλλως παραδίδονται στις αρχές τρίτης χώρας όταν το κράτος μέλος υποδοχής ή τα συμμετέχοντα κράτη μέλη γνωρίζουν ή θα έπρεπε να γνωρίζουν ότι η εν λόγω τρίτη χώρα εφαρμόζει πρακτικές που περιγράφονται στην παράγραφο 1.

3. Στη διάρκεια θαλάσσιας επιχείρησης, προτού οι συλληφθέντες ή διασωθέντες αποβιβάστούν, εξαναγκαστούν να εισέλθουν ή οδηγηθούν σε τρίτη χώρα ή άλλως παραδοθούν στις αρχές τρίτης χώρας και λαμβάνοντας υπόψη την αξιολόγηση της γενικής κατάστασης στην εν λόγω τρίτη χώρα σύμφωνα με την παράγραφο 2, οι συμμετέχουσες μονάδες, με την επιφύλαξη του άρθρου 3, χρησιμοποιούν κάθε μέσο στη διάθεσή τους ώστε να ταυτοποιήσουν τους συλληφθέντες ή διασωθέντες, να εκτιμήσουν την προσωπική τους κατάσταση, να τους ενημερώσουν σχετικά με τον προορισμό τους με τρόπο που κατανοούν ή που μπορεί να υποτεθεί εύλογα ότι κατανοούν και να τους δώσουν τη δυνατότητα να εκφράσουν τους λόγους για τους οποίους πιστεύουν ότι η αποβίβαση στον προτεινόμενο τόπο θα συνιστούσε παραβίαση της αρχής της μη επαναπροώθησης.

Για τους σκοπούς αυτούς, προβλέπονται περαιτέρω λεπτομέρειες στο επιχειρησιακό σχέδιο περιλαμβάνοντας, εφόσον απαιτείται, τη διαθεσιμότητα στην ξηρά ιατρικού προσωπικού, διερμηνέων, νομικών συμβούλων και άλλων αρμόδιων εμπειρογνομόνων του κράτους μέλους υποδοχής και των συμμετεχόντων κρατών μελών. Κάθε συμμετέχουσα μονάδα έχει μέλος της τουλάχιστον ένα πρόσωπο με βασική εκπαίδευση παροχής πρώτων βοηθειών.

Η έκθεση που αναφέρεται στο άρθρο 13 περιλαμβάνει, βάσει πληροφοριών που παρέχουν το κράτος μέλος υποδοχής και τα συμμετέχοντα κράτη μέλη, περαιτέρω λεπτομέρειες όσον αφορά περιπτώσεις αποβίβασης σε τρίτες χώρες και τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόστηκε το κάθε στοιχείο των διαδικασιών που ορίζονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου από τις συμμετέχουσες μονάδες ώστε να εξασφαλιστεί η τήρηση της αρχής της μη επαναπροώθησης.

4. Καθ' όλη τη διάρκεια θαλάσσιας επιχείρησης, οι συμμετέχουσες μονάδες καλύπτουν τις ειδικές ανάγκες των παιδιών, συμπεριλαμβανομένων των ασυνόδευτων ανηλίκων, των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων, των προσώπων που χρήζουν επείγουσας ιατρικής φροντίδας, των ατόμων με αναπηρίες, των προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας και άλλων προσώπων των οποίων η κατάσταση είναι ιδιαίτερα ευάλωτη.

5. Κάθε ανταλλαγή με τρίτες χώρες προσωπικών δεδομένων που συγκεντρώνονται στη διάρκεια θαλάσσιας επιχείρησης για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού περιορίζεται αυστηρά στο απολύτως αναγκαίο και πραγματοποιείται σύμφωνα με την οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, την απόφαση-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου⁽²⁾ και τις σχετικές εθνικές διατάξεις για την προστασία των δεδομένων.

Η ανταλλαγή με τρίτες χώρες προσωπικών δεδομένων σχετικά με συλληφθέντες ή διασωθέντες που συγκεντρώνονται στη διάρκεια θαλάσσιας επιχείρησης απαγορεύεται αν υπάρχει σοβαρός κίνδυνος παραβίασης της αρχής της μη επαναπροώθησης.

6. Οι συμμετέχουσες μονάδες εκτελούν τα καθήκοντά τους σεβόμενες πλήρως την ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

7. Το παρόν άρθρο ισχύει για όλα τα μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη ή ο Οργανισμός σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

⁽¹⁾ Οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 1995 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 31).

⁽²⁾ Απόφαση πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2008, για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τυγχάνουν επεξεργασίας στο πλαίσιο της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις (ΕΕ L 350 της 30.12.2008, σ. 60).

8. Οι συνοριοφύλακες και το λοιπό προσωπικό που συμμετέχουν σε θαλάσσια επιχείρηση είναι καταρτισμένοι όσον αφορά τις συναφείς διατάξεις της νομοθεσίας περί θεμελιωδών δικαιωμάτων και περί προσφύγων και το διεθνές νομικό καθεστώς που διέπει την έρευνα και διάσωση σύμφωνα με το άρθρο 5 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2007/2004.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΕΙΔΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

Άρθρο 5

Εντοπισμός

1. Οι συμμετέχουσες μονάδες, μόλις εντοπίσουν σκάφος που είναι ύποπτο ότι μεταφέρει πρόσωπα που αποφεύγουν ή έχουν πρόθεση να αποφύγουν τους ελέγχους στα σημεία διέλευσης των συνόρων ή ότι επιδιέχεται στη λαθραία μεταφορά μεταναστών διά θαλάσσης, το προσεγγίζουν για να εξακριβώσουν την ταυτότητα και την εθνικότητά του και, εν αναμονή περαιτέρω μέτρων, παρακολουθούν το σκάφος από απόσταση με όλες τις δέουσες προφυλάξεις. Οι συμμετέχουσες μονάδες συλλέγουν και διαβιβάζουν πάραυτα πληροφορίες σχετικά με το σκάφος στο διεθνές κέντρο συντονισμού, συμπεριλαμβανομένων ει δυνατόν πληροφοριών που αφορούν την κατάσταση των επιβαινόντων, ιδίως εάν υπάρχει άμεσος κίνδυνος για τη ζωή τους ή αν υπάρχουν πρόσωπα που χρήζουν επείγουσας ιατρικής φροντίδας. Το διεθνές κέντρο συντονισμού διαβιβάζει τις πληροφορίες στο εθνικό κέντρο συντονισμού του κράτους μέλους υποδοχής.

2. Όταν επίκειται ή έχει ήδη λάβει χώρα η είσοδος σκάφους στα χωρικά ύδατα ή στη συνορεύουσα ζώνη κράτους μέλους που δεν συμμετέχει στη θαλάσσια επιχείρηση, οι συμμετέχουσες μονάδες συλλέγουν και διαβιβάζουν πληροφορίες σχετικά με το σκάφος αυτό στο διεθνές κέντρο συντονισμού, το οποίο διαβιβάζει τις εν λόγω πληροφορίες στο εθνικό κέντρο συντονισμού του οικείου κράτους μέλους.

3. Οι συμμετέχουσες μονάδες συλλέγουν και διαβιβάζουν πληροφορίες για κάθε σκάφος ύποπτο για την άσκηση παράνομων δραστηριοτήτων στη θάλασσα, οι οποίες βρίσκονται εκτός του πεδίου της θαλάσσιας επιχείρησης, στο διεθνές κέντρο συντονισμού, το οποίο διαβιβάζει τις εν λόγω πληροφορίες στο εθνικό κέντρο συντονισμού του οικείου κράτους μέλους.

Άρθρο 6

Σύλληψη στα χωρικά ύδατα

1. Στα χωρικά ύδατα του κράτους μέλους υποδοχής ή γειτονικού συμμετέχοντος κράτους μέλους, όταν υπάρχουν εύλογες υπόνοιες ότι ένα σκάφος ενδέχεται να μεταφέρει πρόσωπα που επιδιώκουν να αποφύγουν τους ελέγχους στα σημεία διέλευσης των συνόρων ή ότι διενεργεί λαθραία μεταφορά μεταναστών διά θαλάσσης, το εν λόγω κράτος μέλος εξουσιοδοτεί τις συμμετέχουσες μονάδες να λάβουν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα μέτρα:

α) αίτηση παροχής πληροφοριών και εγγράφων σχετικά με την κυριότητα, τη νηολόγηση και τις λεπτομέρειες του ταξιδιού του σκάφους καθώς και την ταυτότητα, την ιθαγένεια και άλλα συναφή στοιχεία των επιβαινόντων, όπως αν υπάρχουν πρόσωπα που χρήζουν επείγουσας ιατρικής φροντίδας, καθώς και γνωστοποίηση στους επιβαίνοντες ότι ενδεχομένως δεν θα τους δοθεί άδεια να διέλθουν τα σύνορα·

β) ανάσχεση του σκάφους, επιβίβαση σε αυτό και διεξαγωγή ερευνών με αντικείμενο το ίδιο το σκάφος, το φορτίο του και τους επιβαίνοντες, καθώς και ανάκριση των επιβαινόντων και ενημέρωσή τους ότι τα πρόσωπα που κυβερνούν το σκάφος ενδέχεται να αντιμετωπίσουν κυρώσεις για διευκόλυνση του ταξιδιού.

2. Εάν ευρεθούν αποδεικτικά στοιχεία που επιβεβαιώνουν αυτή την υποψία, το εν λόγω κράτος μέλος υποδοχής ή γειτονικό συμμετέχον κράτος μέλος δύναται να εξουσιοδοτήσει τις συμμετέχουσες μονάδες να λάβουν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα μέτρα:

α) κατάσχεση του σκάφους και σύλληψη των επιβαινόντων·

β) διαταγή προς το σκάφος να μεταβάλει πορεία για να βγει από τα χωρικά ύδατα ή να πιάσει να κατευθύνεται προς αυτά ή τη συνορεύουσα ζώνη, καθώς και συνοδεία του σκάφους ή πλεύση δίπλα σε αυτό μέχρι να επιβεβαιωθεί ότι το σκάφος τηρεί τη δεδομένη πορεία·

γ) προσαγωγή του σκάφους ή των επιβαινόντων στο παράκτιο κράτος μέλος σύμφωνα με το επιχειρησιακό σχέδιο.

3. Τα μέτρα που λαμβάνονται βάσει των παραγράφων 1 ή 2 είναι αναλογικά και δεν υπερβαίνουν τα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων του παρόντος άρθρου.

4. Για τους στόχους των παραγράφων 1 και 2, το κράτος μέλος υποδοχής παρέχει οδηγίες στη συμμετέχουσα μονάδα μέσω του διεθνούς κέντρου συντονισμού.

Η συμμετέχουσα μονάδα ενημερώνει το κράτος μέλος υποδοχής, μέσω του διεθνούς κέντρου συντονισμού, όταν ο πλοίαρχος του σκάφους ζητεί να ειδοποιηθεί διπλωματικός αντιπρόσωπος ή προξενικός υπάλληλος του κράτους της σημαίας.

5. Όταν υπάρχουν εύλογες υπόνοιες ότι ένα σκάφος που στερείται εθνικότητας μεταφέρει πρόσωπα που επιδιώκουν να αποφύγουν τους ελέγχους στα σημεία διέλευσης των συνόρων ή διενεργεί λαθραία μεταφορά μεταναστών διά θαλάσσης, το κράτος μέλος υποδοχής ή το γειτονικό συμμετέχον κράτος μέλος στα χωρικά ύδατα του οποίου πραγματοποιείται η σύλληψη του εν λόγω σκάφους χωρίς εθνικότητα εγκρίνει τη λήψη ενός ή περισσότερων εκ των μέτρων της παραγράφου 1 και τη λήψη ενός ή περισσότερων εκ των μέτρων της παραγράφου 2. Το κράτος μέλος υποδοχής δίνει οδηγίες στη συμμετέχουσα μονάδα μέσω του διεθνούς κέντρου συντονισμού.

6. Κάθε επιχειρησιακή δραστηριότητα στα χωρικά ύδατα κράτους μέλους που δεν συμμετέχει στη θαλάσσια επιχείρηση διεξάγεται με βάση την έγκριση του εν λόγω κράτους μέλους. Το κράτος μέλος υποδοχής παρέχει οδηγίες στη συμμετέχουσα μονάδα μέσω του διεθνούς κέντρου συντονισμού βάσει των ενεργειών που έχουν εγκριθεί από το εν λόγω κράτος μέλος.

Άρθρο 7

Σύλληψη στην ανοικτή θάλασσα

1. Στην ανοικτή θάλασσα, όταν υπάρχουν εύλογες υπόνοιες ότι ένα σκάφος διενεργεί λαθραία μεταφορά μεταναστών διά θαλάσσης, υπό τον όρο της έγκρισης από το κράτος της σημαίας σύμφωνα με το πρωτόκολλο κατά της λαθραίας μεταφοράς μεταναστών και, κατά περίπτωση, με το εθνικό και το διεθνές δίκαιο, οι συμμετέχουσες μονάδες λαμβάνουν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα μέτρα:

α) αίτηση παροχής πληροφοριών και εγγράφων σχετικά με την κυριότητα, τη νηολόγηση και τις λεπτομέρειες του ταξιδιού του σκάφους καθώς και την ταυτότητα, την ιθαγένεια και άλλα συναφή στοιχεία των επιβαινόντων, όπως αν υπάρχουν πρόσωπα που χρήζουν επείγουσας ιατρικής φροντίδας·

β) ανάσχεση του σκάφους, επιβίβαση σε αυτό και διεξαγωγή ερευνών με αντικείμενο το ίδιο το σκάφος, το φορτίο του και τους επιβαινόντες, καθώς και ανάκριση των επιβαινόντων και ενημέρωσή τους ότι τα πρόσωπα που κυβερνούν το σκάφος ενδέχεται να αντιμετωπίσουν κυρώσεις για διευκόλυνση του ταξιδιού.

2. Εάν ευρεθούν αποδεικτικά στοιχεία που επιβεβαιώνουν αυτή την υποψία, υπό τον όρο της έγκρισης από το κράτος της σημαίας σύμφωνα με το πρωτόκολλο κατά της λαθραίας μεταφοράς μεταναστών και, κατά περίπτωση, με το εθνικό και το διεθνές δίκαιο, οι συμμετέχουσες μονάδες μπορούν να λάβουν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα μέτρα:

α) κατάσχεση του σκάφους και σύλληψη των επιβαινόντων·

β) προειδοποίηση και έκδοση διαταγής προς το σκάφος να μην εισέλθει στα χωρικά ύδατα ή στη συνορεύουσα ζώνη, και, εφόσον απαιτείται, έκκληση προς το σκάφος να αλλάξει την πορεία του προς προορισμό εκτός των χωρικών υδάτων ή της συνορεύουσας ζώνης·

γ) προσαγωγή του σκάφους ή των επιβαινόντων σε τρίτη χώρα ή παράδοση με άλλο τρόπο του σκάφους ή των επιβαινόντων στις αρχές τρίτης χώρας·

δ) προσαγωγή του σκάφους ή των επιβαινόντων στο κράτος μέλος υποδοχής ή σε γειτονικό συμμετέχον κράτος μέλος.

3. Τα μέτρα που λαμβάνονται βάσει των παραγράφων 1 ή 2 είναι αναλογικά και δεν υπερβαίνουν τα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων του παρόντος άρθρου.
4. Για τους στόχους των παραγράφων 1 και 2, το κράτος μέλος υποδοχής δίνει οδηγίες στη συμμετέχουσα μονάδα μέσω του διεθνούς κέντρου συντονισμού.
5. Όταν το σκάφος φέρει τη σημαία ή διακριτικά σημεία νηολόγησης του κράτους μέλους υποδοχής ή συμμετέχοντος κράτους μέλους, το εν λόγω κράτος μέλος, αφού επιβεβαιώσει την εθνικότητα του σκάφους, δύναται να εγκρίνει τη λήψη ενός ή περισσότερων από τα μέτρα των παραγράφων 1 και 2. Το κράτος μέλος υποδοχής παρέχει εν συνεχεία οδηγίες στη συμμετέχουσα μονάδα μέσω του διεθνούς κέντρου συντονισμού.
6. Όταν το σκάφος φέρει τη σημαία ή διακριτικά σημεία νηολόγησης κράτους μέλους που δεν συμμετέχει στη θαλάσσια επιχείρηση ή τρίτης χώρας, το κράτος μέλος υποδοχής ή το συμμετέχον κράτος μέλος, ανάλογα με το κράτος στο οποίο ανήκει η συμμετέχουσα μονάδα που συνέλαβε το εν λόγω σκάφος, ενημερώνει το κράτος της σημαίας, ζητεί επιβεβαίωση της νηολόγησης και, εφόσον επιβεβαιωθεί η εθνικότητα, ζητεί από το κράτος της σημαίας να σταματήσει τη χρήση του σκάφους για λαθραία μεταφορά μεταναστών. Εάν το κράτος της σημαίας δεν θέλει ή δεν μπορεί να το πράξει, είτε απευθείας είτε με τη συνδρομή του κράτους μέλους στο οποίο ανήκει η συμμετέχουσα μονάδα, το εν λόγω κράτος μέλος ζητεί την έγκριση του κράτους της σημαίας να λάβει οποιοδήποτε από τα μέτρα των παραγράφων 1 και 2. Το κράτος μέλος υποδοχής ή το συμμετέχον κράτος μέλος ενημερώνει το διεθνές κέντρο συντονισμού για οποιαδήποτε επικοινωνία με το κράτος της σημαίας και για τις σκοπούμενες δράσεις ή μέτρα που εγκρίθηκαν από το κράτος της σημαίας. Το κράτος μέλος υποδοχής παρέχει εν συνεχεία οδηγίες στη συμμετέχουσα μονάδα μέσω του διεθνούς κέντρου συντονισμού.
7. Αν υπάρχουν εύλογες υπόνοιες ότι ένα σκάφος, μολονότι φέρει ξένη σημαία ή αρνείται να επιδείξει τη σημαία του, έχει στην πραγματικότητα εθνικότητα ίδια με εκείνη της συμμετέχουσας μονάδας, η μονάδα αυτή εξακριβώνει το δικαίωμα του σκάφους να φέρει τη σημαία του. Για τον σκοπό αυτόν, μπορεί να προσεγγίσει το ύποπτο σκάφος. Αν η υπόνοια εξακολουθεί να υπάρχει, προβαίνει σε περαιτέρω έρευνα πάνω στο σκάφος με κάθε δυνατή επιμέλεια.
8. Αν υπάρχει εύλογη υπόνοια ότι ένα σκάφος, μολονότι φέρει ξένη σημαία ή αρνείται να επιδείξει τη σημαία του, έχει στην πραγματικότητα την εθνικότητα του κράτους μέλους υποδοχής ή συμμετέχοντος κράτους μέλους, η συμμετέχουσα μονάδα εξακριβώνει το δικαίωμα του σκάφους να φέρει τη σημαία του.
9. Όταν, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 7 ή 8, ευρεθούν στοιχεία που επιβεβαιώνουν τις υποψίες για την εθνικότητα του σκάφους, το εν λόγω κράτος μέλος υποδοχής ή το εν λόγω συμμετέχον κράτος μέλος δύναται να εγκρίνει τη λήψη ενός ή περισσότερων από τα μέτρα των παραγράφων 1 και 2. Το κράτος μέλος υποδοχής παρέχει εν συνεχεία τις δέουσες οδηγίες στη συμμετέχουσα μονάδα μέσω του διεθνούς κέντρου συντονισμού.
10. Εν αναμονή της έγκρισης από το κράτος της σημαίας ή εφόσον δεν υπάρχει έγκριση του κράτους της σημαίας, το σκάφος παρακολουθείται από απόσταση ασφαλείας. Κανένα άλλο μέτρο δεν λαμβάνεται χωρίς τη ρητή έγκριση του κράτους της σημαίας, με εξαίρεση τα μέτρα που απαιτούνται για την αποσόβηση επικείμενου κινδύνου για τη ζωή προσώπων ή τα μέτρα που απορρέουν από συναφείς διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες.
11. Όταν υπάρχουν εύλογες υπόνοιες ότι ένα σκάφος που στερείται εθνικότητας διενεργεί λαθραία μεταφορά μεταναστών διά θαλάσσης, η συμμετέχουσα μονάδα μπορεί να επιβιβασθεί και να ερευνηθεί το σκάφος για να εξακριβώσει κατά πόσον το σκάφος στερείται εθνικότητας. Εάν ευρεθούν αποδεικτικά στοιχεία που επιβεβαιώνουν αυτή την υποψία, η συμμετέχουσα μονάδα ενημερώνει το κράτος μέλος υποδοχής, το οποίο μπορεί να λάβει, απευθείας ή με τη συνδρομή του κράτους μέλους στο οποίο ανήκει η συμμετέχουσα μονάδα, περαιτέρω κατάλληλα μέτρα όπως προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2, σύμφωνα με το εθνικό και το διεθνές δίκαιο.
12. Το κράτος μέλος του οποίου η συμμετέχουσα μονάδα έχει λάβει οποιοδήποτε μέτρο σύμφωνα με την παράγραφο 1 ενημερώνει πάραυτα το κράτος της σημαίας για τα αποτελέσματα του εν λόγω μέτρου.

13. Ο εθνικός υπάλληλος που αντιπροσωπεύει το κράτος μέλος υποδοχής ή το συμμετέχον κράτος μέλος στο διεθνές κέντρο συντονισμού είναι υπεύθυνος για τη διευκόλυνση των επικοινωνιών με τις αρμόδιες αρχές του συγκεκριμένου κράτους μέλους προκειμένου να ζητηθεί η έγκριση για την εξακρίβωση του δικαιώματος σκάφους να φέρει τη σημαία του κράτους μέλους ή για τη λήψη οποιοδήποτε από τα μέτρα των παραγράφων 1 και 2.

14. Όταν δεν ευρεθούν στοιχεία που να επιβεβαιώνουν τις υποψίες ότι ένα σκάφος διενεργεί λαθραία μεταφορά μεταναστών στην ανοικτή θάλασσα ή όταν η συμμετέχουσα μονάδα δεν έχει δικαιοδοσία να δράσει, αλλά εξακολουθούν να υπάρχουν εύλογες υπόνοιες ότι το σκάφος μεταφέρει πρόσωπα που επιδιώκουν να φθάσουν στα σύνορα κράτους μέλους και να αποφύγουν τους ελέγχους στα σημεία διέλευσης των συνόρων, το εν λόγω σκάφος εξακολουθεί να παρακολουθείται. Το διεθνές κέντρο συντονισμού κοινοποιεί πληροφορίες σχετικά με το εν λόγω σκάφος στο εθνικό κέντρο συντονισμού των κρατών μελών προς το οποίο αυτό κατευθύνεται.

Άρθρο 8

Σύλληψη στη συνορεύουσα ζώνη

1. Στη συνορεύουσα ζώνη του κράτους μέλους υποδοχής ή γειτονικού συμμετέχοντος κράτους μέλους, τα μέτρα που θεσπίζονται στο άρθρο 6 παράγραφοι 1 και 2 λαμβάνονται σύμφωνα με τις εν λόγω παραγράφους και τις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 6. Κάθε έγκριση του άρθρου 6 παράγραφοι 1 και 2 μπορεί να χορηγηθεί μόνον για μέτρα αναγκαία προκειμένου να αποφευχθεί η παραβίαση των σχετικών νόμων και των κανόνων που ισχύουν στο έδαφος ή στα χωρικά ύδατα αυτού του κράτους μέλους.

2. Τα μέτρα που θεσπίζονται στο άρθρο 6 παράγραφοι 1 και 2 δεν λαμβάνονται στη συνορεύουσα ζώνη κράτους μέλους που δεν συμμετέχει στη θάλασσα επιχείρηση χωρίς την έγκριση του εν λόγω κράτους μέλους. Το διεθνές κέντρο συντονισμού ενημερώνεται για κάθε επικοινωνία με το εν λόγω κράτος μέλος και για κάθε επακόλουθη ενέργεια που εγκρίνεται από το εν λόγω κράτος μέλος. Εάν το εν λόγω κράτος μέλος δεν δώσει την έγκρισή του και εφόσον υπάρχει εύλογη υπόνοια ότι το σκάφος μεταφέρει πρόσωπα που προτίθενται να φθάσουν στα σύνορα κράτους μέλους, εφαρμόζεται το άρθρο 7 παράγραφος 14.

3. Όταν ένα σκάφος που στερείται εθνικότητας διέρχεται από τη συνορεύουσα ζώνη, εφαρμόζεται το άρθρο 7 παράγραφος 11.

Άρθρο 9

Περιστατικά έρευνας και διάσωσης

1. Τα κράτη μέλη τηρούν την υποχρέωσή τους να παρέχουν βοήθεια σε κάθε σκάφος ή πρόσωπο σε κατάσταση κινδύνου στη θάλασσα και κατά τη διάρκεια θαλάσσιας επιχείρησης και εξασφαλίζουν ότι οι συμμετέχουσες μονάδες τους τηρούν την υποχρέωση αυτή σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο και με σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Το πράττουν δε ανεξαρτήτως της ιθαγένειας ή του καθεστώτος του προσώπου αυτού ή των συνθηκών υπό τις οποίες βρίσκεται το πρόσωπο αυτό.

2. Για την αντιμετώπιση των περιστατικών έρευνας και διάσωσης που μπορεί να προκύψουν κατά τη διάρκεια θαλάσσιας επιχείρησης, το επιχειρησιακό σχέδιο περιέχει, σύμφωνα με το σχετικό διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένου του δικαιού για την έρευνα και τη διάσωση, τουλάχιστον τις ακόλουθες διατάξεις:

α) Όταν, κατά τη διάρκεια θαλάσσιας επιχείρησης, οι συμμετέχουσες μονάδες έχουν λόγους να πιστεύουν ότι αντιμετωπίζουν φάση αβεβαιότητας, συναγερμού ή κινδύνου για σκάφος ή κάποιον εκ των επιβαινόντων σε αυτό, τότε διαβιβάζουν ταχέως κάθε διαθέσιμη πληροφορία στο κέντρο συντονισμού διάσωσης το οποίο είναι αρμόδιο για την περιοχή έρευνας και διάσωσης όπου ανακύπτει η κατάσταση και τίθενται στη διάθεση αυτού του κέντρου συντονισμού διάσωσης.

β) Οι συμμετέχουσες μονάδες ενημερώνουν το διεθνές κέντρο συντονισμού το ταχύτερο δυνατό για κάθε επικοινωνία με το κέντρο συντονισμού διάσωσης και για τις ενέργειες που έχουν αναλάβει οι μονάδες αυτές.

γ) Ένα σκάφος ή οι επιβαίνοντες σε αυτό θεωρούνται ότι βρίσκονται σε φάση αβεβαιότητας ιδίως:

i) όταν ένα πρόσωπο αναφερθεί ως αγνοούμενο ή ένα σκάφος παρουσιάζει καθυστέρηση, ή

ii) όταν πρόσωπο ή σκάφος δεν έχει διαβιβάσει αναμενόμενη αναφορά θέσεως ή ασφαλείας.

- δ) Ένα σκάφος ή οι επιβαίνοντες σε αυτό θεωρούνται ότι βρίσκονται σε φάση συναγερμού ιδίως:
- i) όταν, ύστερα από κατάσταση αβεβαιότητας, έχουν αποτύχει οι προσπάθειες επικοινωνίας με πρόσωπο ή σκάφος και δεν ευοδώθηκαν οι αναζητήσεις προς άλλες κατάλληλες πηγές, ή
 - ii) όταν έχουν ληφθεί πληροφορίες που υποδηλώνουν ότι η λειτουργική αποτελεσματικότητα του σκάφους έχει υποστεί πλήγμα, αλλά όχι σε βαθμό που να είναι πιθανή η κατάσταση κινδύνου.
- ε) Ένα σκάφος ή οι επιβαίνοντες σε αυτό θεωρούνται ότι βρίσκονται σε φάση κινδύνου ιδίως:
- i) όταν λαμβάνονται θετικές πληροφορίες ότι πρόσωπο ή σκάφος είναι σε κίνδυνο και χρειάζεται άμεση βοήθεια, ή
 - ii) όταν, μετά τη φάση συναγερμού, ακολουθούν περαιτέρω αποτυχημένες προσπάθειες επικοινωνίας με πρόσωπο ή σκάφος και ευρύτερες ανεπιτυχείς έρευνες δηλώνουν την πιθανότητα να υφίσταται κατάσταση κινδύνου, ή
 - iii) όταν λαμβάνονται πληροφορίες που υποδεικνύουν ότι η λειτουργική αποτελεσματικότητα του σκάφους έχει υποστεί πλήγμα σε βαθμό που να είναι πιθανή η κατάσταση κινδύνου.
- στ) Οι συμμετέχουσες μονάδες, προκειμένου να εξετάσουν εάν το σκάφος είναι σε φάση αβεβαιότητας, συναγερμού ή κινδύνου, λαμβάνουν υπόψη και διαβιβάζουν όλες τις σχετικές πληροφορίες και παρατηρήσεις στο αρμόδιο κέντρο συντονισμού διάσωσης, περιλαμβανομένων και πληροφοριών σχετικά με:
- i) την ύπαρξη αιτήματος συνδρομής, μολοντί το αίτημα δεν αποτελεί τον μοναδικό παράγοντα απόφασης ότι υφίσταται κατάσταση κινδύνου,
 - ii) το αξιόπλοο του σκάφους και την πιθανότητα το σκάφος να μη φθάσει στον τελικό του προορισμό,
 - iii) τον αριθμό των επιβαινόντων σε συνάρτηση με τον τύπο και την κατάσταση του σκάφους,
 - iv) την ύπαρξη επαρκών εφοδίων όπως καυσίμων, νερού και τροφίμων μέχρι να φθάσει το πλοίο στην ξηρά,
 - v) την ύπαρξη καταρτισμένου πληρώματος και πλοιάρχου,
 - vi) την ύπαρξη και το δυναμικό του εξοπλισμού ασφαλείας, πλοήγησης και επικοινωνίας,
 - vii) την παρουσία επιβαινόντων που χρήζουν επείγουσας ιατρικής φροντίδας,
 - viii) την παρουσία αποβιωσάντων επί του σκάφους,
 - ix) την ύπαρξη εγκύων γυναικών ή παιδιών επί του σκάφους,
 - x) τις καιρικές συνθήκες και την κατάσταση της θάλασσας, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών προβλέψεων.
- ζ) Εν αναμονή οδηγιών από το κέντρο συντονισμού διάσωσης, οι συμμετέχουσες μονάδες λαμβάνουν όλα τα δέοντα μέτρα για να εγγυηθούν την ασφάλεια των εν λόγω προσώπων.

- η) Όταν ένα σκάφος θεωρείται ότι βρίσκεται σε κατάσταση αβεβαιότητας, συναγερμού ή κινδύνου, αλλά οι επιβαίνοντες αρνούνται να δεχθούν συνδρομή, η συμμετέχουσα μονάδα ενημερώνει σχετικά το αρμόδιο κέντρο συντονισμού διάσωσης και ακολουθεί τις οδηγίες του. Η συμμετέχουσα μονάδα εξακολουθεί να εκπληρώνει το καθήκον επιμέλειας παρακολούθησης το σκάφος και λαμβάνοντας κάθε μέτρο που κρίνεται απαραίτητο για την ασφάλεια των σχετικών προσώπων, απέχοντας συγχρόνως από κάθε ενέργεια που θα μπορούσε να επιδεινώσει την κατάσταση ή να αυξήσει την πιθανότητα πρόκλησης σωματικής βλάβης ή απώλειας ζωής.
- θ) Όταν το κέντρο συντονισμού διάσωσης τρίτης χώρας που είναι αρμόδιο για την περιοχή έρευνας και διάσωσης δεν απαντήσει στις πληροφορίες που του έχει διαβιβάσει η συμμετέχουσα μονάδα, η μονάδα αυτή επικοινωνεί με το κέντρο συντονισμού διάσωσης του κράτους μέλους υποδοχής εκτός εάν η συμμετέχουσα μονάδα κρίνει ότι άλλο διεθνώς αναγνωρισμένο κέντρο συντονισμού διάσωσης είναι περισσότερο σε θέση να αναλάβει τον συντονισμό του περιστατικού έρευνας και διάσωσης.

Το επιχειρησιακό σχέδιο μπορεί να περιέχει στοιχεία προσαρμοσμένα στις ιδιαίτερες συνθήκες της σχετικής θαλάσσιας επιχείρησης.

3. Όταν ολοκληρωθεί το περιστατικό έρευνας και διάσωσης, η συμμετέχουσα μονάδα, σε συνεννόηση με το διεθνές κέντρο συντονισμού, συνεχίζει τη θαλάσσια επιχείρηση.

Άρθρο 10

Αποβίβαση

1. Το επιχειρησιακό σχέδιο περιέχει, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο και με σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, τουλάχιστον τις ακόλουθες λεπτομερείς ρυθμίσεις για την αποβίβαση των συλληφθέντων ή διασωθέντων κατά τη διάρκεια θαλάσσιας επιχείρησης:

- α) σε περίπτωση σύλληψης στα χωρικά ύδατα ή τη συνορεύουσα ζώνη κατά τα όσα ορίζονται στο άρθρο 6 παράγραφοι 1, 2, ή 6 ή στο άρθρο 8 παράγραφοι 1 ή 2, η αποβίβαση πραγματοποιείται στο παράκτιο κράτος μέλος, με την επιφύλαξη του άρθρου 6 παράγραφος 2 στοιχείο β)·
- β) σε περίπτωση σύλληψης στην ανοικτή θάλασσα όπως καθορίζεται στο άρθρο 7, η αποβίβαση μπορεί να πραγματοποιηθεί στην τρίτη χώρα από την οποία εικάζεται ότι αναχώρησε το σκάφος. Αν αυτό δεν είναι δυνατό, η αποβίβαση πραγματοποιείται στο κράτος μέλος υποδοχής·
- γ) σε περιστατικά έρευνας και διάσωσης κατά τα όσα ορίζονται στο άρθρο 9 και με την επιφύλαξη της ευθύνης του κέντρου συντονισμού διάσωσης, το κράτος μέλος υποδοχής και τα συμμετέχοντα κράτη μέλη συνεργάζονται με το αρμόδιο κέντρο συντονισμού διάσωσης προκειμένου να εντοπίσουν ασφαλή τόπο και, όταν το αρμόδιο κέντρο συντονισμού διάσωσης υποδείξει τέτοιο ασφαλή τόπο, εξασφαλίζουν ότι η αποβίβαση των διασωθέντων πραγματοποιείται με ταχύτητα και αποτελεσματικότητα.

Εάν δεν είναι δυνατόν να απαλλαγεί η συμμετέχουσα μονάδα από την υποχρέωσή της που αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 1, μόλις υπάρχει πρακτικά η δυνατότητα, λαμβανομένης υπόψη της ασφάλειας των διασωθέντων και της ίδιας της μονάδας, παρέχεται στη μονάδα έγκριση αποβίβασης των διασωθέντων στο κράτος μέλος υποδοχής.

Οι εν λόγω λεπτομερείς ρυθμίσεις αποβίβασης δεν έχουν ως αποτέλεσμα την επιβολή υποχρεώσεων σε κράτη μέλη τα οποία δεν συμμετέχουν στη θαλάσσια επιχείρηση εκτός εάν αυτά τα κράτη μέλη εγκρίνουν ρητά τη λήψη μέτρων στα χωρικά ύδατα ή τη συνορεύουσα ζώνη τους σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 6 ή το άρθρο 8 παράγραφος 2.

Το επιχειρησιακό σχέδιο μπορεί να περιέχει στοιχεία προσαρμοσμένα στις ιδιαίτερες συνθήκες της σχετικής θαλάσσιας επιχείρησης.

2. Οι συμμετέχουσες μονάδες ενημερώνουν το διεθνές κέντρο συντονισμού για την παρουσία προσώπων κατά την έννοια του άρθρου 4 και το διεθνές κέντρο συντονισμού διαβιβάζει τις πληροφορίες αυτές στις αρμόδιες εθνικές αρχές της χώρας όπου γίνεται η αποβίβαση.

Το επιχειρησιακό σχέδιο περιέχει τα στοιχεία επικοινωνίας αυτών των αρμόδιων εθνικών αρχών, οι οποίες θα λάβουν τα κατάλληλα μέτρα συνέχειας.

Άρθρο 11

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2007/2004

Στο άρθρο 3α παράγραφος 1 και στο άρθρο 8ε παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2007/2004, στο τέλος του στοιχείου ι) αντιστοίχως, προστίθεται η ακόλουθη περίοδος:

«Εν προκειμένω, το επιχειρησιακό σχέδιο καθορίζεται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 656/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*).

(*) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 656/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, περί κανόνων επιτηρήσεως των εξωτερικών θαλάσσιων συνόρων στο πλαίσιο της επιχειρησιακής συνεργασίας που συντονίζεται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για τη Διαχείριση της Επιχειρησιακής Συνεργασίας στα Εξωτερικά Σύνορα των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 189 της 27.6.2014, σ. 93).».

Άρθρο 12

Μηχανισμοί αλληλεγγύης

1. Κράτος μέλος που αντιμετωπίζει κατάσταση επείγουσας και εξαιρετικής πίεσης στα εξωτερικά του σύνορα μπορεί να ζητήσει:

α) την ανάπτυξη ευρωπαϊκών ομάδων συνοριοφυλάκων σύμφωνα με το άρθρο 8α του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2007/2004 για την παροχή ταχείας επιχειρησιακής βοήθειας στο εν λόγω κράτος μέλος·

β) από τον Οργανισμό τεχνική και επιχειρησιακή συνδρομή σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2007/2004, για να λάβει συνδρομή σε ζητήματα συντονισμού μεταξύ κρατών μελών και/ή την επιστράτευση εμπειρογνομόνων για τη στήριξη των αρμόδιων εθνικών αρχών·

γ) επείγουσα συνδρομή σύμφωνα με το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 515/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾ για την αντιμετώπιση επειγουσών και ειδικών αναγκών σε καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης.

2. Κράτος μέλος που αντιμετωπίζει ισχυρή μεταναστευτική πίεση που προκαλεί έκτακτες επιβαρύνσεις στις οικείες εγκαταστάσεις υποδοχής και συστήματα ασύλου μπορεί να ζητήσει:

α) από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο, την αποστολή ομάδας υποστήριξης για το άσυλο, σύμφωνα με το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 439/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾, για την παροχή εμπειρογνομοσύνης, π.χ. για υπηρεσίες διερμηνείας, πληροφορίες για τις χώρες καταγωγής και γνώση όσον αφορά την εξέταση και διαχείριση των φακέλων ασύλου·

β) επείγουσα συνδρομή σύμφωνα με το άρθρο 21 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 516/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾ για την αντιμετώπιση επειγουσών και ειδικών καταστάσεων εκτάκτου ανάγκης.

Άρθρο 13

Έκθεση

1. Ο Οργανισμός υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή με θέμα την εφαρμογή στην πράξη του παρόντος κανονισμού έως τις 18 Ιουλίου 2015 και κατόπιν κάθε χρόνο.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 515/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, για τη θέσπιση, στο πλαίσιο του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας, του μέσου χρηματοδοτικής στήριξης στον τομέα των εξωτερικών συνόρων και των θεωρήσεων και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 574/2007/ΕΚ (ΕΕ L 150 της 20.5.2014, σ. 143).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 439/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 2010, για την ίδρυση Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Άσυλο (ΕΕ L 132 της 29.5.2010, σ. 11).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 516/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, για τη δημιουργία του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, την τροποποίηση της απόφασης 2008/381/ΕΚ του Συμβουλίου και την κατάργηση των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου αριθ. 573/2007/ΕΚ και αριθ. 575/2007/ΕΚ και της απόφασης 2007/435/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 150 της 20.5.2014, σ. 168).

2. Η έκθεση περιλαμβάνει περιγραφή των διαδικασιών που έχει θεσπίσει ο Οργανισμός για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού σε θαλάσσιες επιχειρήσεις και πληροφορίες σχετικά με την πρακτική εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, μεταξύ άλλων λεπτομερείς πληροφορίες όσον αφορά τη συμμόρφωση με τα θεμελιώδη δικαιώματα και τον αντίκτυπο στα εν λόγω δικαιώματα, καθώς και τυχόν περιστατικά που έλαβαν χώρα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 14

Αποτελέσματα της απόφασης 2010/252/ΕΕ

Η απόφαση 2010/252/ΕΕ παύει να παράγει αποτελέσματα την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 15

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Βρυξέλλες, 15 Μαΐου 2014.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

M. SCHULZ

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Δ. ΚΟΥΡΚΟΥΛΑΣ